

LA FAULA DE L'ESQUIROL

DOSSIER PEDAGÒGIC

PREMIO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS PARA LA
INFANCIA Y LA JUVENTUD 2020

La Bafdufa

1. L'ESPECTACLE	1
2. L'ARGUMENT	2
3. LES PROPOSTES DIDÀCTIQUES	3
• Abans d'anar al teatre	5
• Durant la representació.....	7
• Després de l'espectacle	8
• Bibliografia recomanada	14
• Recursos audiovisuals recomanats	15
4. FITXA ARTÍSTICA	16

1. L'ESPECTACLE

La falla de l'esquirol és un espectacle **teatral i multidisciplinari** de format mitjà, adreçat a **públic familiar i recomanable a partir dels 3 anys d'edat**, que ens vol parlar del **mestissatge**.

La història compta amb dos protagonistes, **l'esquirol i l'erichó**, que aprenen a conviure plegats i fins i tot a estimar-se, malgrat les seves diferències.

El gran erichó viu plàcidament, a l'ombra d'un gran roure, i cuida dels seus, mentre gaudeix del seu raconet de món. Un dia, però, aquesta pau es veurà pertorbada per l'arribada d'un esquirol amable, trapella i juganer. La seva convivència no serà fàcil. Descobrirem un erichó esquerp i protector, i un esquirol amb ganes de saber i compartir. Anem descobrint la seva personalitat al llarg de la falla, també la transformació que ambdós fan degut a la seva convivència.

A nivell conceptual La falla de l'esquirol s'assembla a altres espectacles de la companyia, com el Safari o l'Embolic a la granja, però en aquesta ocasió només hi interactuen animals, per això fa referència al gènere de les faules. L'espectacle també compta amb un pianista que tota l'estona és a escena però només té una mirada externa. És un espectacle sense text, en el que la música pren un gran protagonisme.

És la primera vegada en un espectacle familiar que la Baldufa aposta per la música en directe i un format sense text; això li dona un caràcter poètic singular que també el fa diferent dels altres espectacles familiars que té la companyia.

La relació entre l'esquirol i l'eriçó ens parla del **mestissatge**, la **diferència**, la **convivència**, l'**esforç per adaptar-se**, el **respecte**, el **canvi en els hàbits**, etc. Amb el convenciment que la diversitat ens enriqueix, la Baldufa vol apropar als més petits aquest missatge i generar aquesta reflexió tan necessària.

Perquè al principi de la història els dos personatges es persegueixen? Què fa que l'esquirol cuidi a l'eriçó com si fos el seu propi fill? Perquè l'eriçó rebutja les seves habilitats i característiques? Com aconseguix l'esquirol tornar-se a apropar a l'eriçó? La vivència d'aquests dos animals es pot extrapolar fàcilment al dia a dia de les persones. Vivim en societat i constantment hem de conviure i relacionar-nos amb persones diferents a nosaltres, és un aprenentatge de vida que totes i tots fem a l'entorn on ens movem, des dels més petits fins als més grans.

Una de les característiques de les faules és que sempre acaben amb una conclusió moral. Així doncs, **de què ens vol parlar La faula de l'esquirol?** Amb aquest espectacle, La Baldufa ens proposa pensar, reflexionar i aprofundir sobre la **diferència**, la **tolerància** i el **mestissatge**. L'eriçó i l'esquirol són molt diferents, però tenen infinitat d'oportunitats per aprendre i compartir plegats.

La companyia té el convenciment que, per mitjà de l'educació i el treball, es poden potenciar actituds i comportaments en positiu que permetin una convivència rica, dolça i tranquil·la.

La companyia vol:

- Convidar a la reflexió sigui quina sigui l'edat de l'espectador, sense obviar el gust per l'estètica i un llenguatge corporal i musical que permetin entendre el missatge que ens volen transmetre en tot moment.
- Ajudar a comprendre la riquesa de la diversitat.
- Generar empatia per una situació que ens resulta molt real.
- Continuar amb la seva línia social, entenent el teatre com a compromís amb la societat. A *El Llibre Imaginari* apostava per reflexionar sobre el poder i fent un petit apunt a l'homosexualitat. A *Cirque Déjà Vu* reflexionava sobre l'Alzheimer, la vellesa i l'amistat. A *El Príncep feliç* sobre el valor de la generositat. A *Mon pare és un ogre*, sobre la maldat dels bons, la bondat dels dolents i la redempció. A *Safari s'aborda* el tema del bullying.

Pel que fa al llenguatge escènic, l'escenografia, de Carles Pijuan, fa que un llarg piano de cua es transformi en l'arbre d'un bosc, amb amagatalls i altres sorpreses. Una vegada més, un escenari molt atractiu i ric estèticament que acompanya fidelment el relat al llarg de l'espectacle.

2. L'ARGUMENT

La faula de l'esquirol comença amb el pianista a escena. El llarg piano de cua es transforma en el roure que serà l'espai on es desenvolupa tota la història. Aquesta és la història d'un esquirol a qui veiem fugint perquè ha robat un gerd i busca un lloc on amagar-se i arriba a l'arbre del bosc. No està sol, allà a un cau a sota de l'arbre hi viu l'erigó, que amb molta cura i dedicació va recollint menjar i se'l va guardant. L'esquirol, que també necessita menjar, va robant tot el que troba i per això els dos protagonistes entren en una persecució que acaba amb l'atropellament de l'erigó.

A continuació veiem com de l'interior del cau de l'erigó en surt un erigó petit, que s'ha quedat orfe. L'esquirol, d'entrada no té cap intenció en fer-li de pare, però sembla que no li queda altre remei que cuidar-lo i acompanyar-lo. Així que quan apareix el llop a escena, amb l'amenaça de voler-los devorar, l'esquirol corre de pressa a protegir l'erigó i entren al seu cau. Aquesta és la primera concessió que fa l'esquirol, encara que sigui més instintiva.

Cauen les fulles de l'arbre, passa el temps i l'erigó es fa gran. L'esquirol el continua cuidant, li ensenya coses i l'entrena. L'erigó està aprenent a fer coses que fan els esquirols però hi ha una cosa que no aconsegueix: pujar a l'arbre del bosc com fa el seu pare i això esdevé la seva obsessió. Així doncs, comença a arrencar-se les seves punxes simbolitzant que no s'accepta, que es rebutja a ell

mateix per no poder fer el mateix que fa l'esquirol. Voldria ser allò que no és. En certa manera, l'esquirol amb tant d'entrenament ha propiciat que l'erigó se senti així.

Quan l'esquirol s'adona que l'erigó està deprimat, comença la seva transformació. Busca apropar-se a l'erigó, donant també valor al que ell és i al que ell sap, per això es fica unes punxes al seu pelatge, i fins i tot, acaba menjant caragols perquè a l'erigó li encanten, encara que a ell li facin molt de fàstic.

L'erigó recupera l'alegria i el sentit de la seva vida i tots dos gaudeixen de la seva relació i s'entrenen practicant destreses dels erigons, i torna el llop. En la fugida per no ser menjat, l'erigó aconsegueix pujar a l'arbre tot sol, sense l'ajuda de ningú. El llop i l'esquirol protagonitzen una altra persecució i hi ha un altre atropellament. Després d'uns segons d'incertesa descobrim que és el llop el que ha estat atropellat.

Quan torna l'esquirol se sorprèn i se n'alegra molt de veure que l'erigó ha estat capaç de pujar i baixar sol a l'arbre. L'erigó també es fa molt content de veure que l'esquirol està bé. Al final de la història podem veure els dos protagonistes jugant a fer d'erigó i d'esquirol alhora, com si ja no poguéssim diferenciar on acaba un i comença l'altre, com si s'haguessin fusionat. Els dos animals han après i s'han enriquit un de l'altre.

3. LES PROPOSTES DIDÀCTIQUES

Anar al teatre sempre és una oportunitat, no només pels nens i nenes, també pels adults. Com sabem, és una activitat lúdica, però també gran generadora d'aprenentatge si la volem aprofitar. Compartir cultura pot despertar inquietuds, donar resposta a necessitats diverses i permet aprendre infinitat de coses que acompanyaran els infants en el seu procés de creixement personal.

A través d'aquest **dossier** volem explicar-vos l'**essència de l'espectacle** i proposar-vos alguns **eixos de treball** que pensem us poden ajudar per aprofundir en aspectes interessants, sobretot per generar debat i diàleg al voltant de la riquesa de la diversitat i el respecte per la diferència. Val a dir, però, que

podeu adaptar les propostes a les vostres necessitats, fent-ne només una part o repensant tot el que cregueu per tal d'aprofundir sobre allò que us interessi més.

Abans de concretar les propostes us apuntem que si teniu la necessitat de compartir reflexions o voleu plantejar alguna pregunta o dubte a la companyia, els podeu fer un correu electrònic a aquesta adreça, **baldufa@labaldufateatre.com**. Sens dubte, estaran encantats de mantenir comunicació amb vosaltres.

Per distribuir les activitats parlem de tres moments: **abans d'anar al teatre, durant l'espectacle i després d'haver-lo vist.**

ABANS D'ANAR AL TEATRE

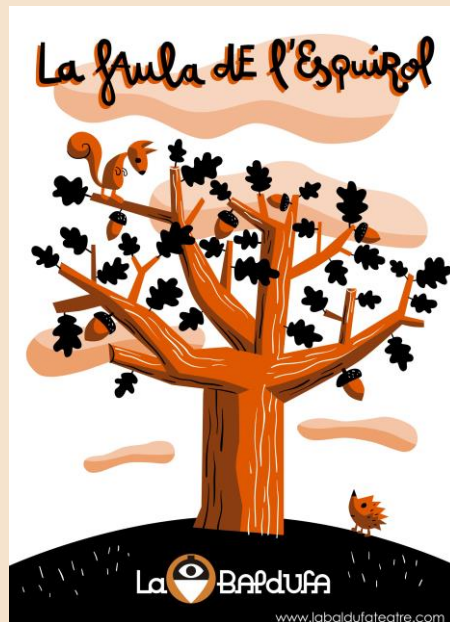
El més important abans d'anar a veure l'espectacle és **contextualitzar**. Per això, algunes de les activitats que us proposem a continuació van encaminades a situar a l'alumnat sobre què anirem a veure.

1. Què és una faula?

En primer lloc, preguntem sobre el títol de l'obra: La Faula de l'esquirol. Què és una faula? En coneixeu les característiques més importants? Sabeu alguna altra faula que us hagin explicat? Qui penseu que hi sortirà? De què us sembla que parlarà?

2. La imatge de l'espectacle

Mirem el cartell de l'espectacle o les fotografies de la web (labaldufateatre.com/espectacles/la-faula-de-esquirol) i mirem de treure'n altres informacions interessants.

3. Dramatització amb música

Partint d'un fragment de música de l'espectacle, podem fer una dramatització amb mímica il·lustrant allò que creiem que pot passar. Aquest espectacle és sense text i d'aquesta manera podem fer un treball previ dramàtic important sobre què és el mim i com expressar-nos sense dir res. Pot ser que la música ens suggereixi una estona de pau i calma o bé una situació angoixant o de perill, etc. El que pretenem és que els infants puguin fer hipòtesis a partir de fragments musicals i expressar-les a través del cos i el moviment. A més, quan vegin l'espectacle podran comprovar si les seves prediccions eren certes o no i com que identificaran algunes músiques s'intensificarà la seva atenció i connexió amb l'espectacle. Us oferim aquests fragments musicals:

7'25 – 9'24: presentació eriçó. Música juganera

23'11 – 25'30: llop

28 – 30: un animal ensenya a l'altre

42'48 – 43'45: eriçó pensa que han atropellat a l'esquirol

Podeu trobar els fragments musicals al vídeo de l'espectacle a:
<https://www.youtube.com/watch?v=xObUojk2T4c&t=2s>

ABANS D'ANAR AL TEATRE

4. Qui soc? (Dramatització mestissatge)

Per parelles, escollim dos animals que d'entrada són molt diferents entre ells i cadascú expressa a través del cos alguna de les seves característiques, habilitats o moviments. Per exemple, podem partir d'una aranya i un hipopòtam. D'entrada veiem clarament qui representa a cada animal, però la idea és que a mesura que avança l'activitat, un aprèn a fer el de l'altre, fins que gairebé ja no podem diferenciar qui és qui.

5. La sinopsi

A continuació, i després de plantejar diferents hipòtesis expliquem la sinopsi i allò que considerem rellevant, només així podem generar expectatives, provocar interrogants i despertar el seu interès i motivació. També pot ajudar a interpretar millor allò que es trobaran. Si s'escau es pot consultar la pàgina de "la Baldufa" i mirar el vídeo.

6. El públic al teatre

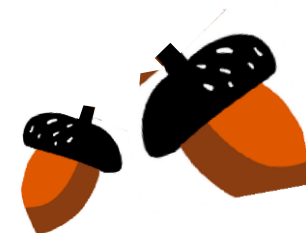
El fet d'anar al teatre requereix un saber estar i un comportament pertinent, per la qual cosa us proposem que entre totes i tots pugueu pensar i compartir uns criteris a tenir en compte: quina actitud ha de tenir un bon públic, com ens hem de comportar, quines coses no es poden admetre. En definitiva, podem pactar com ho estarem fent bé i com no.

7. El procés de creació d'un espectacle

Per tal de donar encara més valor a la tasca de la companyia podem parlar del procés de creació que han fet per tal d'arribar a l'espectacle final. Només així podem prendre consciència que el moment de la representació és només la mostra d'un treball molt intens que no es veu, però hi és. Aquest procés consta de diferents fases i moments: el moment de la creació (tant si és una obra adaptada d'una altra que ja existeix o una de nova creació), els assajos, l'escenografia, els elements artístics, els vestuaris, la música, la il·luminació, els viatges, els muntatges i desmuntatges i un llarg etcètera.

Durant el procés de creació d'aquest espectacle la companyia fa residència artística a França. Això vol dir que França dona valor al procés creatiu i es facilita un espai i un temps perquè els artistes puguin treballar amb més qualitat. A més, els artistes enceten diàleg i comparteixen estones amb infants per rebre el feedback.

Us havíeu plantejat com ho fan els artistes per crear el seu propi espectacle? Quant de temps necessiten per fer tot el procés? Perquè penseu que al nostre país no es donen les mateixes oportunitats que a França perquè els i les artistes puguin crear?

DURANT LA REPRESENTACIÓ

Hem de gaudir molt d'aquest moment i **deixar-nos endur per la història, per la música i l'efecte de la il·luminació.**

Demanem als infants que observin molt atentament cada escena, cada detall, i l'evolució del comportament dels dos animals. Els demanem especialment que es fixin en els **diferents sentiments** que van apareixent.

També aprofitem per comprovar si les dramatitzacions que hem improvisat a l'aula es corresponen amb les que es desenvolupen al llarg de l'espectacle. Després a l'aula podem parlar de tot plegat.

Paral·lelament respectarem els criteris que ens hem proposat sobre **com hem d'estar quan fem de públic.**

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

A través d'aquest espectacle i més enllà del gaudi i l'entreteniment podem pensar, reflexionar i aprofundir sobre la diferència i el mestissatge i de la infinitat d'oportunitats per aprendre i compartir que tenim cada dia. Per això us volem compartir algunes propostes que us hi poden ajudar o que les podeu adaptar als vostres interessos i fins i tot crear-ne de noves.

Una vegada a l'aula, iniciem una **CONVERSA que faciliti i/o complementi la comprensió de la història**. Parlem sobre on passa la història i qui en són els protagonistes. Podem aprofitar per recuperar aspectes que havien sortit a la conversa prèvia a veure l'espectacle i verificar-ne les informacions.

La **CONVERSA pot continuar aprofundint en la reflexió**. Quins són els valors que ens vol transmetre? Què hem après? Què és el que més ens ha cridat l'atenció? Quins són els sentiments que apareixen? Ens ha agradat? Si haguéssiu de resumir l'espectacle en una paraula, quina seria? Ho recomanaríeu a algú? Què li diríeu?

1. Reconstrucció de la història

Amb aquesta seqüència de fotos us animem a reconstruir la història. També podeu jugar a canviar-ne l'ordre i reinventar-la.

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

2. El joc de les cantonades

Ara us proposem que dividiu l'aula en quatre cantonades, cadascuna d'elles amb un significat: una d'elles vol dir **HI ESTIC D'ACORD**, l'altra **NO HI ESTIC D'ACORD**, la tercera **NO HO SÉ** i la quarta **HI ESTIC PENSANT**.

Què farem?

Anirem llegint unes afirmacions que fan referència a l'espectacle. Els nens i nenes, després d'escoltar cada frase s'hauran d'anar col·locant a una cantonada o una altra segons quina sigui la seva opinió. Una vegada hagin escollit poden argumentar el perquè de la seva resposta. Escoltant els arguments dels companys i companyes, els permetrem canviar de cantonada si han canviat d'opinió.

Afirmacions que us suggerim:

L'esquirol és molt trapella i vol fer fora a l'eriçó gran.

L'eriçó gran té molt mal caràcter i no vol compartir.

L'esquirol i l'eriçó petit de seguida es fan amics.

Tant l'esquirol com l'eriçó només busquen un lloc per viure.

A l'esquirol li encanten els caragols.

Als dos animals els agraden les mateixes coses.

Tots dos animals aprenen coses de l'altre.

Ser diferents fa que sempre estiguem enfadats.

Aprendre coses dels i les altres ens enriqueix.

També poden proposar frases els i les alumnes i, si cal, per ajudar-los els podem donar l'inici de la frase nosaltres, de manera que elles i ells només l'hagin d'acabar.

3. Dramatització - Si jo fos...

Plantegem, per grups i de manera voluntària, de dramatitzar situacions que plantegin alguna de les reflexions que ens aporta la Faula de l'esquirol en referència a la riquesa de la diferència, a aprendre dels i les altres, a la convivència, a l'acceptació d'un mateix, etc.

Situacions hipotètiques:

- Si jo fos un animal herbívor i la meva millor amiga o amic fos carnívor, o a la inversa, i em convidés a un àpat suposadament exquisit pel meu amic/ga, com actuaria?
- Si trobés a un animal que és depredador de la meva espècie (per exemple, si jo soc conill i el meu depredador la guineu) i estigués en perill de mort per un accident (a punt de caure a un precipici), què faria?
- Per poder sobreviure a una situació extrema (per exemple, una riuada) com ajudariu a un amic animal que no té l'habilitat com per poder superar la situació (per exemple, un llangardaix que necessita nedar)?
- Si em trobo amb una espècie que no té cura del medi ambient (com la humana) i jo fos una espècie no humana però molt sostenible (com qualsevol animal) què faria per millorar la situació?

A continuació, si algú dels que mirava vol sortir, es poden repetir les dramatitzacions i després en parlem:

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

- Tant els que miràvem com els que interpretàvem: com ens hem sentit? Què ens ha impactat? Què ens suggereix?

- Reflexionem. Nosaltres alguna vegada ens hem vist immersos en una situació similar? En aquest cas, respectarem la voluntat de si els infants o volen compartir o no.

Si volem anar més enllà amb aquesta activitat, els infants poden plantejar situacions que volen dramatitzar. Perquè sigui anònim es poden escriure en retalls de paper, posar-los en una capseta i la mestra o el mestre les va traient d'una en una. Surten a dramatitzar els nens i nenes que ho volen fer.

Les activitats que proposem a continuació posen en valor la importància de la diversitat, la riquesa de la diferència, la interculturalitat com a font de respecte i d'aprenentatge, l'acceptació i la mirada positiva cap a un mateix, també la visualització de les fortalezes de cadascú i la voluntat d'aprendre dels i les altres.

4. Banc del temps

Proposem als infants que cadascú pensi en alguna habilitat, afició o destresa d'ell o d'ella mateixa i que els agradaria compartir amb els companys/es. Així doncs creem un banc del temps a l'aula on tothom pot ensenyar allò que li agrada i sap fer als altres i els altres alhora ho poden rebre. Això es pot fer de manera més o menys lliure i durant el temps que es necessiti o es pot organitzar en un calendari compartit perquè tothom pugui escollir l'intercanvi que vol fer.

5. Les nostres fortalezes

Iniciem una dinàmica de reflexió individual en la que cada infant i també els i les mestres de l'aula podem posar paraules a característiques que creiem que ens defineixen, del caràcter que siguin, tant si ens agraden com si no. Les anotem en un bocí de cartolina que després ens penjarem amb una corda de manera que quedi a la nostra esquena. A continuació ens movem per l'espai acompanyats d'una música agradable i els companys i companyes anoten al paper dels i les altres alguna característica positiva que pensem té aquella persona. Escriuran a la cara oposada de la cartolina. Quan acaba la dinàmica, cadascú, en silenci i de manera individual, observa i llegeix allò que li han dit els i les altres, comparant-ho amb el que nosaltres hem posat de sí mateixos, així podem anar entrant al concepte d'autoestima, d'acceptació i de valoració de les característiques que cadascú de nosaltres tenim. Si a algú li ve de gust pot compartir amb la resta del grup com se sent i la seva reflexió personal.

6. A mi m'agrada...

Què ens agrada i què no. Cadascú pensa en les seves aficions i les plasma en un mural que tenim compartit en un espai comú, això ens pot ajudar a trencar l'homogeneïtzació i a entendre que pot ser que no ens agradin les mateixes coses, que ho hem de respectar i això ens pot enriquir.

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

7. Mirem-nos als ulls

Fem dues rotllanes concèntriques, de manera que els infants es situen cara a cara amb un altre company/a. Escoltem la Cançó «Tanca els ulls» de Txarango (o bé qualsevol altra que sigui emotiva) mentre els infants es miren als ulls i procuren sentir allò que els aporta l'altra persona, allò que ens agrada compartir, allò que hem après d'ella, etc. Passats uns 30 segons més o menys (o quan es cregui convenient) l'adult farà una senyal perquè els infants de la rotllana interior es moguin com les agulles del rellotge de manera que la parella d'infants que es miren ha canviat. Si les sinergies són potents, de vegades es pot donar aquest canvi de manera natural i auto regulant-se.

8. Fem mímica

Aquest és un espectacle mut, on el missatge ens arriba a través de la interpretació corporal i gestual dels actors i d'una música descriptiva que acompanya el que veiem. Per això, us suggerim que partint de diferents situacions: alegres, de misteri, de por, de jugar, etc., interpreteu amb mímica el que voleu transmetre.

En aquest espectacle ens acompanya la música en directe, una música descriptiva que ajuda a entendre l'argument al llarg de tota l'obra. Per tal de treballar aquesta música, proposem **MUSICAR UNA ESCENA**, i això es pot fer a través de diferents propostes. Una podria ser incorporant elements sonors a la música. Podem pensar en quins sons poden sortir a l'escena en concret, per exemple: sons d'ocells, aigua d'un rierol, les fulles que es mouen, etc.

A continuació buscar elements, instruments, que puguin imitar aquest so i incloure'ls de manera ordenada a la música. També es podria musicar una imatge o una escena creant la pròpia música. I per últim podem jugar a musicar una escena observant-la i posant-li diferents músiques, prenent consciència de com canvia el seu significat en funció de l'estil de música que haguem escollit.

9. Creo el meu personatge (expressió plàstica)

Partim dels éssers de la mitologia grega que barregen dues o més espècies i que n'extreuen les fortalezes de cadascun, per exemple: centaures, esfinxs, minotaures, grifons, sirenes, etc. Inspirant-se en aquests éssers mitològics, cada infant crea el seu personatge creuant dos o més animals diferents. La creació es pot fer en pla (dibuix, pintura), o bé en volum (modelatge amb fang, materials reciclats, etc.). Aquesta creació pot anar acompanyada d'una explicació: perquè han escollit aquests animals?, quines fortalezes tenen? perquè creuen que podria ser útil el seu personatge?. Per acabar, poden posar un nom al seu personatge.

10. Fer i desfer

L'escenografia dels espectacles de la Baldufa, sol ser mòbil i canviant. Per grups i basant-se en escenes de l'obra o d'altres escenes que es poden inventar, els nens i nenes han de crear la seva escenografia. Deixarem caixes de diferents mides a l'abast dels infants perquè puguin crear els seus escenaris de manera que es pugui anar modificant per donar pas a un nou ambient. Les caixes es poden transformar en edificis, parets, muntanyes, roques, obstacles, arbres..., i tot allò que se us acudeixi.

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

11. I la teva família, com és?

Com bé sabem no hi ha un únic model de família i aprofitant que a l'espectacle l'esquirol li fa de pare a l'eriçó que s'ha quedat orfe, pot ser molt interessant que cada infant elabori el seu propi arbre genealògic. Pot ser un arbre senzill i que només arribi fins als padrins. Cada infant el pot elaborar amb el material i format que desitgi, tot i que els podem facilitar algunes idees. Aquesta és una activitat que també es pot proposar per fer-la a casa amb la família i després compartir-la a l'escola amb la resta de companys i companyes.

12. Les Faules

Hi ha d'altres activitats que ens poden ajudar a aprofundir en el gènere de la faula i fer un treball més enfocat al gust per la lectura i per escriure, obrint pas també a la imaginació i la creativitat.

Ens podem plantejar quins **GÈNERES LITERARIS** coneixem i quines són les característiques principals que els defineixen. Gèneres com el conte, la llegenda, la rondalla, la faula, etc.

Algunes de les **CARACTERÍSTIQUES MÉS IMPORTANTS DE LA FAULA** són els següents (podem animar als infants a que les descobreixin pensant també en altres faules que coneixem i anar fent un recull conjunt de les idees que van sortint):

Brevetat: generalment la faula és un relat breu i amb la voluntat de transmetre un ensenyament clar i directe, que s'entengui amb facilitat.

Protagonisme dels animals amb característiques humanes: la faula sempre està protagonitzada per animals, que tenen unes característiques naturals i altres d'humanes, basades en les primeres. Les naturals tenen relació amb la seva constitució física (força, velocitat, capacitat de volar, tipus de bec...), els seus hàbits alimentaris o el seu hàbitat. Les humanes tenen a veure amb valors i vicis que guarden una certa similitud amb els costums o maneres de l'animal.

A la faula s'acostuma a enfrontar els personatges, bàsicament el protagonista i l'antagonista. És habitual que la història es resolgui a favor de l'animal que aparentment semblava el més dèbil, i donant una lliçó al personatge que es considerava més fort. També acostuma a acabar amb un final conciliador on els dos animals fan amistat.

Transmet ensenyaments, valors ètics o una reflexió moral: la faula esdevé una eina per reflexionar i per construir els valors que poden guiar la nostra forma d'actuar i viure en societat perquè al final sempre hi ha una conclusió moral. La faula ens ajuda a fer una valoració crítica de la societat, per qüestionar decisions polítiques, etc. Alguns dels valors dels que ens pot parlar una faula són: l'acceptació, l'amistat, la confiança, el tenir cura, l'ajuda, l'egoisme, la gelosia, la generositat, la llibertat, la mentida, el respecte, etc.

DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

13. Faules conegudes i altres per conèixer

Després d'haver parlat de la faula i les seves característiques més importants ens proposem de pensar en faules que coneixem. Hi ha contes infantils que pot ser que coneguim com: La llebre i la tortuga, El lleó i el ratolí, La cigonya i la guineu, La cigala i la formiga i que són faules.

Us animem a llegir alguna d'aquestes faules o qualsevol altra del recull tan sorprenent "Les faules d'Isop", per comentar-les després per parelles i en grup gran sobre quina és la reflexió que podem fer a partir de cadascuna d'elles.

14. Filosofem... Quines conductes/valors necessito treballar?

Acceptació, ajuda, amistat, avarícia, enveja, egoisme, confiança, generositat, mentida, llibertat, obediència, respecte, etc.

En funció de la necessitat es pot treballar una faula o una altra.

15. Animalades

Pensem en animals que surten o que podrien sortir en una faula. Fem un llistat i a continuació fem una descripció de quins són els seus trets físics, les seves habilitats, el seu hàbitat, costums, etc. A partir d'aquí pensem en quins poden ser els valors positius que té i quins són els negatius.

Per exemple:

Animal	Característiques	Valors positius	Valors negatius
Guineu	Àgil Ràpida	Astuta Intel·ligent	Enganya Presumida

16. Invento una faula

Aquesta activitat es pot fer a nivell individual o bé per parelles. Us proposem que cadascú o cada parella pugui inventar-se la seva pròpia faula.

En primer lloc cal pensar de què es vol parlar, quin és el valor o la reflexió a la que volem arribar.

A continuació, hem de buscar quins animals seran els protagonistes de la nostra història. Així doncs, podem recuperar tot el que hem recollit a l'activitat anterior i centrar-nos en dos personatges que d'entrada tenen característiques oposades. Ara ja podem crear la nostra faula

17. El final - Reinventem?

Reflexionem amb els infants al voltant del final d'aquesta faula i sobre el missatge que ens vol transmetre. Els dos animals acaben sent amics? Què pensem que han après? Viuen junts?

Si ens ve de gust, podem inventar un final diferent.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

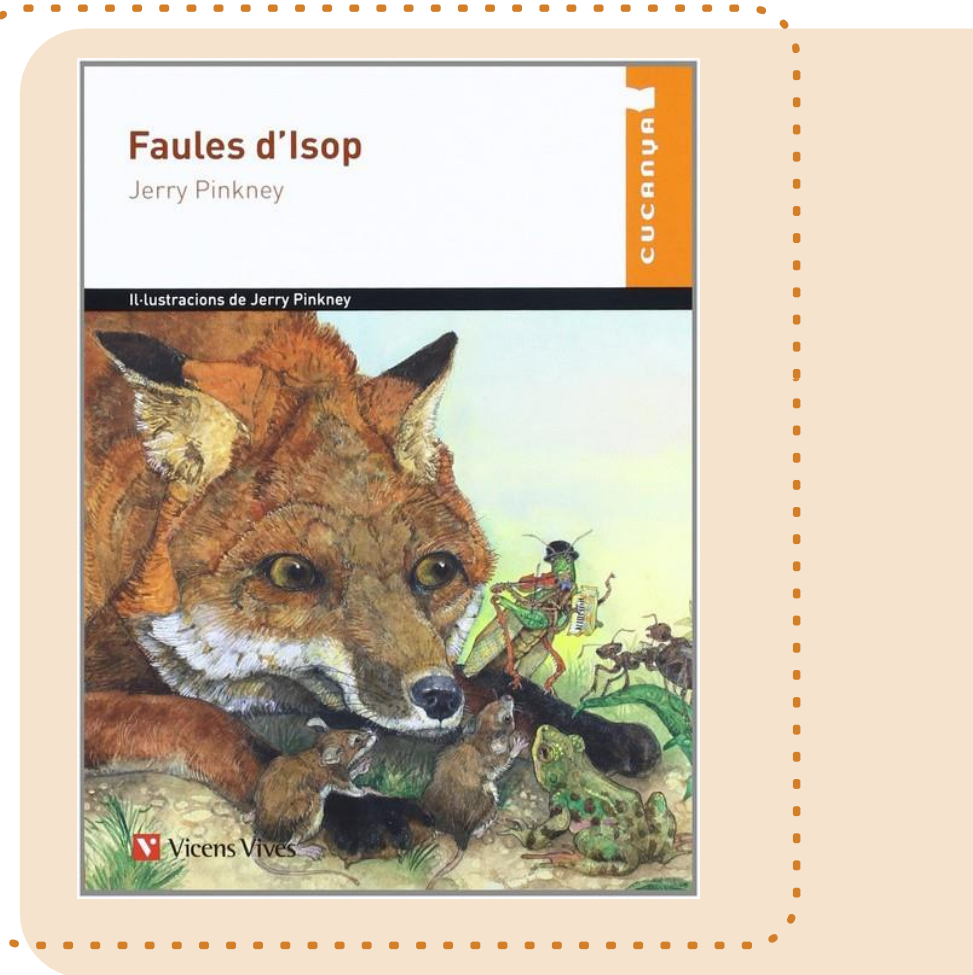
Per treballar el gènere de la FAULA podeu consultar aquest dossier didàctic del Departament d'Ensenyament, en el marc del gust per la lectura del curs 2017/18:

http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/lectura/gustperlalectura/materialdidactic/documents/primaria/DOSSIER_recursos_faules_MU.pdf

Les Faules d'Isop, de Jerry Pinkney. Les faules d'Isop són un conjunt de faules en prosa atribuïdes a Isop, l'escriptor grec que va viure entre el final del segle VII aC i el principi del segle VI aC, probablement originari de la regió de Frígia.

A través d'aquestes faules podem treballar valors com l'amistat, la cooperació, el respecte, l'autoestima i molts d'altres.

Article, diari ARA, octubre de 2020, Enric Blasi: ser tolerants, respectar la diferència i aprendre coses dels altres, ens fa millors: https://criatures.ara.cat/blogs/creixent-amb-escena-familiar/enric-blassi-tolerants-respectar-diferencia_132_3063362.html

RECURSOS AUDIOVISUALS RECOMANATS

CURTMETRATGES:

Monsterbox. Ens parla d'un amiatat indestructible. Res és més poderós que apreciar les diferències entre éssers, acceptar-les i respectar-les. <https://www.youtube.com/watch?v=OczEHXRU9WU>

Boundin. Per reflexionar al voltant de l'autoestima. <https://www.youtube.com/watch?v=S1LEhmhxS0g>

For The Birds ("Pajaritos"). Se'n poden extreure diverses reflexions sobre la tolerància i la importància que té cada persona per sí mateixa, perquè aprenem des de la diferència a treure les virtuts que té cadascú. <https://www.youtube.com/watch?v=MzimNEikhWM>

La flor más grande del mundo. Basat en un conte de José Saramago. És un clam a la solidaritat i a les relacions humanes, en un món on la falta d'ideals, l'egoisme i l'individualisme prevalen per damunt d'altres sentiments. <https://www.youtube.com/watch?v=1RiwA4r8k8k&t=51s>

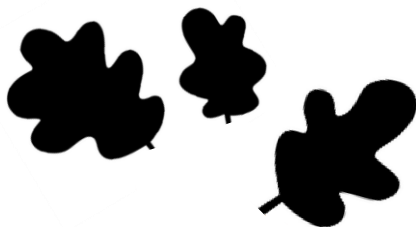
El Circo de las Mariposas. Parla de valors com el respecte i la dignitat. També planteja quimeres, que de ben segur, alguna vegada totes i tots hem sentit: l'acceptació dels altres, trencar amb barreres que ens posem i ens impedeixen fer realitat el nostre desig, etc. <https://www.youtube.com/watch?v=od2lg1ZC20s>

Por cuatro esquinitas de nada. L'acceptació i valoració de la diferència. https://www.youtube.com/watch?v=DBjka_zQBdQ

DOCUMENTAL:

Camino a la escuela. Patrocinat per la UNESCO i amb el suport d'UNICEF, aquest documental parla de la heroïtat de quatre nens de diferents països: Samuel de la Índia, Carlitos d'Argentina, Jackson de Kènia i Zahira de Marroc.

Quatre grans històries sobre les adversitats que diàriament han d'afrontar per poder arribar a l'escola i que seran de gran ajuda per conèixer altres maneres de viure del nostre planeta.

4. FITXA ARTÍSTICA

Autoria: Jokin Oregi & La Baldufa: Enric Blasi, Emiliano Pardo, Carles Pijuan

Direcció: Jokin Oregi

Música: Óscar Roig

Disseny de llums: Anjos Fernández

Disseny escenogràfic: Carles Pijuan

Disseny i confecció de vestuari: Rosa Solé

Construcció d'escenografia: Juan Manuel Recio, Ferran López, Xevi Planas, Olga Cuito, Carles Pijuan

Actors:

· Eriçó: Carles Pijuan o Ferran López

· Esquirol: Emiliano Pardo o Enric Blasi

· Músic: Pau Elias

· Tècnic: Anjos Fernández

Producció: Enric Blasi, Emiliano Pardo, Amàlia Atmetlló, Maria Capell

Distribució: Pilar Pàmpols

Oficina: Ester Vicente, Pilar Pàmpols

Comunicació: Maria Carles

Fotografia per al material gràfic: David del Val

Vídeo promocional: Laia Navarra

Coproducció:

Festi'Mômes

Questembert Communauté

LEADER France

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura - ICEC

Gobierno de España - Ministerio de Cultura y Deporte - INAEM

Institut Ramon Llull

Fira Mediterrània de Manresa

Companyia de Comediants La Baldufa, SCCL

C/ Músic Vivaldi, 12, baixos

25003 Lleida

baldufa@labaldufateatre.com

www.labaldufateatre.com

+34 973 281 457

